

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 20-1/23-08081
Otsuse kuupäev 31.10.2023
Komisjoni koosseis Alar Urm
Heli Pöder
Jüri Aava

Tarbija
Kaupleja Akciné draudimo bendrovė "Gjensidige " Eesti filiaal (11193232)

Tarbija nõue P. Süda 2-5 vannitoa remont 3.000 € + üüritulu kaotus 500 €.

Resolutsioon:

1. Avaldus rahuldada. Kauplejal tuleb tarbijale hüvitada 3300 eurot.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija edastas alljärgneva avalduse ning kirjelduse kahjust:

"1. 29.12.2023 avastasime torulekke ja helistasime Gjensidige kindlustusse, kes saatis kohapeale oma koduabi teenuse. Nemad tuvastasid lekke kui WC poti juures loputamisel. Soovitasid kasutada käterätte kasutada, kuni leke on kõrvaldatud.

2. 30.12.2023 kutsusime oma santehnikud, kes asendasid WC poti loputustorude ühednustihendid, millega leke kõrvaldati.

3. 04.01.2023 pöördusime Gjensidige kahjukäsitlusse kuna avastasime, et torulekke tagajärjel on toimunud kahjujuhtum, mille tagajärjel on vannitoa põrand nõ vajunud ja deformeerunud ning vajab remonti, et taastada juhtumieelne olukord.

4. Gjensidige keeldus 06.02.2023 otsusega kahjujuhtumi hüvitamisest. Oma otsuses Gjensidige leiab, et tegemist ei ole ootamatu ja ettenägematu juhtumiga ning tugineb koostööpartneri Vaskorehitus OÜ esindaja seisukohale, et kahju põhjuseks on erinevalt deklareeritust hoone osa vajumine.

5. 13.04.2023 esitasime Kindlustusseltside liitu lepitusavalduse.

6. 05.06.2023 lõpetati lepitus edutuse tõttu.

7. Oleme seisukohal, et kuna WC pealevoolu toru lekkis ning vahetult peale seda ka deformeerus vannitoa põrand on kahel sündmusel põhjuslik seos ning Gjensidige seisukoht ilma põhjaliku ehitusliku ekspertiisita, et hoone pikaajaline vajumine oleks põhjustanud vajumise ei ole põhjendatud. Lisaks meie seisukohta toetab asjaolu, et põranda all olev puitplaat on veekahju tõttu vettinud ning teatud aja möödudes andis järele ja põhjuseks oli kogu vannitoa põranda deformeerumine.

8. Leiame, et Gjensidige tõlgendab kindlustustingimusi hetkel meie kahjuks ning kindlustustingimustega mõeldud vajumise välistuse eesmärgiks on mitte hüvitada hoone loomulikust vajumisest tekkinud kahjusid ja pragusid. Käesoleval juhul on kõnealust välistust Gjensidige äärmiselt laialt tõlgendanud kuna näiteks hoonele võivad tekkida praod ja vajumine ka näiteks tulekahju tagajärjel, tormikahju tagajärjel või näiteks lennukiosade allakukkumisest ehk kas siis Gjensidige tingimuste kohaselt oleks kõigi selliste juhtumite hüvitamine välistatud.

9. Kindlustusseltside liidu lepitaja leidis, et kahjud tuleks hüvitada, kuid sellegipoolest Gjensidige keeldus."

Kaupleja seisukoht:

"Tarbija pöördus 04.01.2023 kaupleja poole avaldusega kindlustushüvitise saamiseks seoses kindlustuskohas toimunud kahjujuhtumiga. Deklareeritud andmete kohaselt WC- poti pealevoolu toru oli lekkinud vannitoa põranda vahele, mille tagajärjel on põrand ära vajunud.

1. ADB Gjensidige Eesti filiaal-i (edaspidi Gjensidige) vahel on sõlmitud kodukindlustuse leping (kindlustuspoliis GJEEE 1164358), millega on kindlustatud korter aadressil P. SÜDA 2-5, TALLINN. Kindlustuslepingu lahutamatuks osaks on Gjensidige kindlustuse üldtingimused Ü101-2018. (edaspidi nimetatud Üldtingimused) ja Kodukindlustuse tingimused KK101-2019 (edaspidi Tingimused).
2. Tingimuste kohaselt on kindlustusjuhtumiks äkiline ja ettenägematu kindlustuslepingus määratletud sündmus, mille toimumise korral on Gjensidigel lepingust tulenev täitmise kohustus
3. Tingimuste punkt 4.20. järgi Gjensidige ei hüvita lisaks kindlustuse üldtingimustes nimetatud välistustele kahju, mis on tekkinud: hoone või selle osa vajumisest, pragunemisest, kokku tõmbumisest või paisumisest sõltumata põhjusest.
4. Sündmuskohal on ülevaatus teostanud Vaskorehitus OÜ esindaja, kes tuvastas põranda vajumist potti juures. Seega ei saa asuda seisukohale, et tegemist on kindlustusjuhtumiga kindlustustingimuste mõistes, kuna tegemist on hoone osa vajumisega, mistõttu puudub Gjensidigel alus hüvitistaotluse rahuldamiseks.
5. Tarbija ei nõustunud kaupleja otsusega. Tarbija on leidnud: „Põranda vajumine ei olnud kahju tekkepõhjus vaid tagajärg. Nii meie veefirma Hanset OÜ, kui ka teie toruabi (nemad käisid seal 29.12.2022 Koduabi teenuse ja oli vist Fehurus OÜ) kui ka Vaskorehitus OÜ olid seisukohal, et WC poti äravool lekkis poti alla ning selle tulemusena on poti juurde põranda alla tekkinud veekahju, mis kulmineerus seal oleva puitplaadi vettimisega. Tulenevalt puitplaadi vettimisest tekkis põrandas vajumine. Lekke põhjustas WC poti äraväsinud tihend, mitte vajunud põrand. Kui välistada vajunud põrand kui kahju, olenemata põhjusest (veeleke), siis lisaks vajunud põrandale on kahju läbi vettinud vahelagi, mis tuleb lahti võtta ja ära kuivatada vältimaks probleemi eskaleerumist”.

6. *Gjensidige kodukindlustuse tingimuste punkti 4.20 kohaselt ei hüvita lisaks kindlustuse üldtingimustes nimetatud välistustele kahju, mis on tekkinud hoone või selle vajumisest, pragunemisest, kokku tõmbumisest või paisumisest sõltumata põhjusest, mis tähendab, et Gjensidige ei hüvita põranda vajumist, olenemata sellest, kas põranda vajumine oli kahju tekke põhjuseks või selle tagajärg.*
7. *Samuti tingimuste punkt 4.21. järgi Gjensidige ei hüvita kahju, mis on tekkinud **pikaajalisest protsessist** (nt korrosioon, kõdunemine, mädanemine, riknemine, materjali väsimine, lume, jää või kondensvee kogunemine, katlakivi, kulumine, liigniiskus, hallitus, vamm, seenhaigus, samuti nt korrodeerunud toru purunemise tagajärjel tekkinud kahju). Tarbija on avaldanud, et WC peatoru lekkis ning põranda all olev puitplaat on veekahju tõttu vettinud ning teatud aja möödudes andis järele ja põhjuseks oli kogu vannitoa põranda deformeerumine. Antud seisukohast saab järeldada, et tegemist ei ole äkilise ja ettenägematu sündmusega vaid pikaajalise protsessiga, mis oli välditav lekke õigeaegsel likvideerimisel. Vaskorehitus OÜ kirjast nähtub, et korteris elab üürnik, kes oli teada andnud, et vannitoa põrand läheb aeg-ajalt märjaks. Kutsuti kohale koduabi, kes tuvastas lekke. Rohkem midagi ei tehtud. Klient lasi ära vahetada äravoolu toru. Nüüd ta ütles, et selle tagajärjel on ka põrand ära vajunud. Selline vajumine ei toimu üleöö, vaid kui see peaks juhtuma, siis on see väga pikaldane juhtum.*
8. *Kaupleja seisukohti kinnitab ka tarbija avalduses toodud seisukoht, et põranda all olev puitplaat on veekahju tõttu vettinud ning teatud aja möödudes andis järele ja põhjuseks oli kogu vannitoa põranda deformeerumine. Tarbija selline seisukoht kinnitab lisaks Vaskorehitus OÜ esindaja seisukohale, et tegemist ei ole äkilise ning ettenägematu sündmusega, vaid pikemaajalise protsessiga. Seda kinnitab ka üürniku selgitus, et aeg-ajalt oli põrand märj. Selline kahju aga tingimuste kohaselt hüvitamisele ei kuulu.*
9. *Tarbija ei ole tõendanud oma kahjunõuet summas 3000 eurot remondikulu ja 500 eurot üüritulu kaotust. Ühtegi tõendit ta selles osas ei ole esitanud. Tõendamata on väidetav kogu vannitoa põranda deformeerumine. Asjas on tuvastatud, et märgunud oli WC poti alune puitplaat. Samuti tuvastas Vaskorehitus OÜ kerge lohu põrandas, mis on aga vastuolus väitega kogu põranda deformeerumise kohta.*

Tulenevalt eeltoodust palub kaupleja jätta tarbija avaldus rahuldamata."

Komisjoni põhjendus:

Pooltel ei ole vaidlust, et 29.12.2022 avastas avaldaja torustiku lekke, millest teavitas koheselt kindlustusandjat.

Kindlustusandja palus torustiku lekke põhjuse likvideerida, mida kindlustusvõtja ka tegi. Kindlustusandja keeldus 06.02.2023 otsusega kindlustushüvitise tasumisest.

Kindlustusandja tugineb sellele, et torustiku leke ei ole vaadeldav ootamatu ja äkilise sündmusena. Samuti tugineb kindlustusandja lepingutingimuste punktile 4.20, mille kohaselt ei hüvitata kahju, mis on tekkinud hoone või selle osa vajumisest sõltumata selle põhjusest ning punktile 4.21, mille kohaselt ei hüvitata kahju, mis on toimunud pikaajalisest protsessist.

Tarbija toru purunes üks kord, mitte korduvalt. Seega on torustiku lekke näol tegemist ühekordse, ootamatu ja äkilise sündmusega, kuivõrd kahjuliku tagajärje saabumist ei olnud torule peale

vaadates võimalik eelnevalt tuvastada. Seega saab asuda seisukohale, et „pikaajaliselt“ on tekkinud küll siseviimistluse kahjustus kuid mitte kahju põhjustanud sündmus.

Kahju tekkis torustiku lekke tagajärjel, mitte hoone osa vajumise tagajärjel. Ei ole alust 4.20 kohaldamiseks. Põranda vajumise võis põhjustada leke.

Kindlustustingimuste punkt 4.20 kitsendab seaduses sätestatud põhjusliku seose põhimõtet, st ei lähtu kahju tekkimise põhjusest vaid lähtub muuhulgas tagajärjest. Selline tüüptingimus võib oma sisult olla nii üllatav VÕS § 37 lg 3 mõistes kui ebamõistlikult kahjustav VÕS § 42 lg 2 mõttes, kuivõrd tüüptingimus kaldub kõrvale seaduse olulisest põhimõttest.

Põhjusliku seose mõiste tuleneb VÕS § 127 lg-st 4 ja on üks olulistest põhimõtetest, st tuleb hüvitada kahju, mis on selle asjaolu tagajärg. Kui torustiku leke on kindlustustingimuste alusel hüvitatav kahju, siis ei saa välistada torustiku lekke tõttu kaasnevaid sündmusi ning lekkest põhjustatud sündmus ei saa ise olla ka lekke põhjustanud sündmus.

Samalaadsele seisukohale on Riigikohus jõudnud lahendis 3-2-1-54-06 p 14, kus leidis, et üldjuhul on kahju hüvitamise sätted dispositiivsed, kuid tüüptingimuste puhul ei tohi nende sisu kalduda kõrvale kahju hüvitamise eesmärgist, milleks on esemelise koosseisu säilitamine. Defineeriv säte on oma sisult imperatiivne ja sellest kõrvale kalduda ei saa.

Punkt 4.21 ei kohaldu seetõttu, et punktis ei ole pikaajaline protsess piiritletud ajaliselt vaid teatavate sündmuste loetelu kaudu. Kui mõiste sisu ei ole avatud, siis vaidluse korral kannab tüüptingimuse riski selle kasutaja. Tüüptingimustega seotud tõlgendamise riske kannab kindlustusandja, kui lepingutingimuste välja töötaja.

Nõude koosseisu ega summa osas ei ole vastuväiteid esitatud. Komisjon on seisukohal, et esitatud poliisi alusel tuleb hüvitamisel rakendada omavastutust..

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

Heli Pöder

Jüri Aava

/allkirjastatud digitaalselt/